

TOT ESPERANT MADRID

La darrera reunió de l'executiva de CDC, feta l'endemà de les eleccions autonòmiques, va ser molt breu. En poc més d'una hora, va quedar enllestit el balanç de les eleccions. I de política de pactes, res de res. Pujol va donar per bo el resultat de les eleccions, malgrat la baixada de diputats, i va convidar l'executiva a des-empallegar-se de tota ombra de pessimisme i d'exterioritzar un sol missatge: CiU és qui ha guanyat les eleccions i continua essent la primera força de Catalunya a molta distància dels seus competidors. L'única cosa que va reconèixer Pujol és que les polèmiques que havien tocat els darrers dies de la campanya,

El nou escenari polític català, sorgit el 19-N, no se sedimentarà fins després de les eleccions espanyoles del març vinent.

el cas De la Rosa i la seva proposta d'asserenar la vida política espanyola podien haver afectat el resultat de la coalició. Però, més que anàlisis electorals o autocrítiques, el que volia Pujol era donar coratge als dirigents del partit. I aquests se'n van tornar a casa sense cap pista del que pensa fer Pujol a partir d'ara.

Jordi Pujol no té pressa. Té una majoria prou àmplia, no hi ha cap majoria de govern possible que no passi per CiU, sap que no li costarà gaire de trobar un soci o més per arribar a acords, i fins al mes de març no pensa fer moviments definitius. Intentarà de salvar la presidència del Parlament i tenir una in-

vestidura sense gaires problemes, i un cop resolts aquests dos tràmits, nomenarà un govern transitori que li permeti d'arribar fins a les eleccions generals del mes de març amb tranquil·litat, sense haver de fer cap pacte. Aquest és el càlcul que fan la majoria de dirigents de CiU. Pactar abans de les legislatives espanyoles té uns riscos electorals massa importants, i no resol tampoc la provisionalitat de l'escenari. Els socis possibles de Pujol, almenys els que han mostrat amb més o menys intensitat fins ara la seva voluntat de participar o de col·laborar en la governabilitat, són el PSC, PP i ERC. Iniciativa per Catalunya es manté, almenys per ara, al marge d'aquest joc. Cap d'aquests tres partits no convé a CiU de company de viatge abans del 31 de març. Un pacte amb el PP duria a una sagnia de vots nacionalistes cap a ERC, i al revés, un pacte amb ERC, o també amb el PSC, equivaldria a regalar al PP més vots que no els que recolliria d'aquí a quatre mesos. Jordi Pujol opta de moment per governar en minoria, sense pactes. El calendari afavoreix l'estabilitat. El govern no es constituirà fins a finals de desembre. El gener i part de febrer són vacances parlamentàries i a les portes de març, la pre-campanya electoral tindrà distrets tots els partits.

Després de les eleccions l'escenari pot canviar. Governar en minoria és una possibilitat que no descarten ni els dirigents de CDC, ni els d'UDC. Els democristians, després del 19-N, han donat ple suport a Pujol i han evitat tota declaració, gest o moviment que pogués ser interpretat com una esclatxa en la coalició, o un intent de desestabilització. El disseny d'un sector de CDC de convidar UDC a concórrer per separat a les generals, com una manera de mesurar forces, s'ha vist ràpidament estroncat per la celeritat amb què Duran i Lleida ha ofert la signatura immediata de l'acord sobre les eleccions vinents. La cúpula d'Unió és majoritàriament favorable a governar en solitari, no sols abans del 31-M, sinó també després. A Unió no volen que el que es reparteix entre dos s'hagi de repartir entre tres, perquè qui en sortiria perjudicat, de qualsevol pacte, és precisament Unió.

Si cap dels dos partits majoritaris a l'estat no obté majoria absoluta el 31 de març, CiU, a més d'entrar en el joc de decisions de nou a Madrid, pot tenir lligat al Parlament català un soci fins i tot més flexible. Si el PP, o eventualment, el PSOE, necessitessin els vots de CiU per governar, automàticament el PSC i el PP de Catalunya haurien d'adequar la seva acció política a aquest nou equilibri de pactes. Ara, si cap d'aquests dos partits treia majoria absoluta, a Pujol, se li complicaria bastant la governabilitat, o com a mínim, l'estabilitat del Parlament. En aquest cas, el soci

més còmode que podria trobar CiU és ERC.

La 'síndrome del 80'. El conjunt de forces de l'oposició han encarat la pèrdua de la majoria absoluta amb satisfacció, però també amb prudència. La similitud aritmètica del mapa actual ha ressuscitat el fantasma del 1980, on per motius oposats, PSC i ERC no van saber aprofitar la majoria minoritària dels nacionalistes. Els socialistes es van negar a col·laborar-hi, cosa que va permetre a Pujol d'acabar de conquerir la totalitat de l'espai central de l'electorat català, i els republicans, no van saber rendibilitzar un pacte de govern que els va acabar devorant, en benefici de CiU. Avui, la situació és radicalment oposada. Els socialistes no tanquen cap porta a la col·laboració, i ERC demana un preu molt alt per pactar. Ningú no vol tornar quinze anys enrere.

L'executiva del PSC reunida l'endemà de les autonòmiques va nomenar "interlocutor únic" de les negociacions post-electorals Joaquim Nadal. El candidat socialista, reforçat després del resultat obtingut, prova aquests dies de restar al marge de les polèmiques internes que afecten el seu partit i encarar una legislatura en què pugui obtenir el màxim de protagonisme. A l'executiva no va tenir maldecaps, perquè l'aparell dóna per bons els resultats i de moment li dóna carta blanca. Nadal, està obert a qualsevol fórmula d'acord. Com a punt de partida, ha establert dos blocs a negociar: el bloc institucional i el bloc governamental. El primer és el que s'ha de tancar amb la constitució del Parlament, i que ja es negocia ara. El segon, que anomena bloc governamental, encara no té calendari, però en principi no serà abordable fins després de les generals. En aquest capítol el PSC posaria èmfasi en qüestions més de fons de l'acció de govern, com per exemple un canvi en la relació del govern de la Generalitat amb el món local, la reestructuració de les conselleries o la "reconducció" de la de Benestar Social. La voluntat expressada per Nadal de fer un "paper central" en la vida política catalana, justament al revés del que va fer el PSC l'any 80, depèn de dues coses: del resultat del PSOE a Madrid el 31-M, i de la voluntat de Pujol. Nadal espera, tanmateix, de poder introduir en la negociació alguns dels aspectes del "bloc governamental" abans de la investidura de Pujol, sense esperar més, en canvi d'una abstenció del PSC.

L'altre partit que ha parlat obertament de pactes és ERC. La síndrome del 80, ERC la supera per dalt. Àngel Colom no vol que el seu partit resti dissolt dins un govern de majoria nacionalista, i quan parla de pacte posa condicions. Dues de caire programàtic. Els independentistes donarien suport a CiU sota

Jordi Pujol. El president de la Generalitat en funcions esperarà a veure què passa el 31 de març per saber quin soci li convé més al Parlament de Catalunya.

dues condicions fonamentals: que el govern català reclamés el concert econòmic com a sistema de finançament, i que en els quatre anys vinents s'abordés la reforma de l'Estatut. Si CiU acceptés aquests dos principis, Colom es plantejaria d'entrar al govern de la Generalitat. L'any 80 ERC es va limitar a tenir la presidència del Parlament, i fins a la meitat de la legislatura, no

RICARD CUGAT

Joaquim Nadal i Àngel Colom. Per diferents motius i amb diferents intensitats, els candidats del PSC i d'ERC, respectivament, estan disposats a col·laborar amb CiU per garantir la governabilitat.

va tenir un conseller (Hortalà, avui a CDC, va ser conseller d'Economia per ERC). La intenció de Colom és o bé de corresponsabilitzar-se plenament d'una acció de govern, cosa que vol dir entrar en l'executiu, o bé de restar a l'oposició. Colom creu que la manera de salvar la síndrome de l'any 80 és formar una coalició que garanteixi a ERC unes quotes de poder visibles per a l'electorat i el compliment dels acords.

La posició de Colom no és compartida per la totalitat dels dirigents del seu partit. Alguns dels dirigents més destacats de la formació veuen amb reticències un acord amb CiU. Fins i tot, els col·laboradors més directes de Colom expressen des de l'anonimat la seva preocupació per les repercussions al si del partit que podria tenir un pacte de govern amb Pujol. De moment no ho han manifestat obertament, a l'espera de com evolucionen els contactes, i només es limiten a "proposar dubtes" quan en parlen amb Colom. Aquesta setmana, en principi dijous, es reunirà l'executiva nacional d'ERC i es podrien sentir les primeres veus d'aquesta tendència. En el darrer executiu, fet l'endemà de les eleccions, no es va abordar la qüestió dels pactes perquè no hi va haver temps.

El preu que demana ERC per apuntalar un govern de CiU, afegit al fet que el partit de

Colom és la quarta força del Parlament, fa que de moment, a Pujol, li interessi poc de pactar amb ERC, i menys abans de saber com quedarà la correlació de forces al Congrés dels Diputats després del 31 de març. Això ha suscitat una dura resposta de Colom, que acusa el líder de CiU de voler "sucursalitzar i hipotecar" la política catalana perquè decideix segons el que passa a Madrid. L'única possibilitat que totes dues formacions s'acabin trobant seria que Pujol topés amb una majoria absoluta i agressiva del PP a Madrid que l'obligués a tancar files a Catalunya.

Ara bé, el PP ha reaccionat amb una exquisida prudència en vista dels resultats electorals de les autonòmiques catalanes. Malgrat les intervencions inicials d'Aleix Vidal-Quadras de fer un front opositor que deixi CiU en minoria en tots els organismes possibles, la reacció del PP de Madrid ha tingut un to molt diferent. Des de Madrid, el PP s'ha afanyat a deixar clar que el partit "no constituirà cap obstacle a la governabilitat". Són paraules exactes del vice-secretari general del partit, Mariano Rajoy. Els populars no volen posar obstacles a Pujol perquè saben que potser algun dia, no gaire llunyà, el podrien necessitar. Naturalment, Aleix Vidal-Quadras s'ha

El calendari marca el ritme dels pactes

El nou escenari polític sorgit de les eleccions autonòmiques no acabarà de sedimentar-se fins després de les eleccions espanyoles del mes de març, però abans de Nadal s'han d'haver produït necessàriament una sèrie de pactes que seran el primer esbós de com anirà aquesta legislatura. Hi ha algunes dates que obliguen Jordi Pujol a fer els primers moviments.

El primer disseny de la legislatura, el representarà la mesa del Parlament. El dia 14 de desembre és el termini màxim de constitució de la cambra, tot i que, en principi, aquest termini no s'esgotarà i el Parlament es constituirà el dimarts dia 5. Aquí pot haver-hi diverses combinacions. CiU necessita o el vot favorable d'alguna de les formacions de l'oposició en la primera votació, o l'abstenció en segona volta. Amb l'abstenció del PP, per exemple, en tindria prou per aconseguir la presidència del Parlament per majoria simple. El mateix cas amb el PSC. Recolzar-se en un cantó o en un altre indicarà per on circularan els corrents de col·laboració als passadissos del palau del Parc de la Ciutadella. També si l'oposició opta finalment per un pacte (PSC-PP-ERC-IC) que exclou CiU serà significatiu del clima polític que podem tenir. Sembla que dins el PP, especialment, a la seu central de Madrid, hi ha la consigna de no causar gaires problemes a Pujol, almenys fins al 31 de març, per si els acabessin fent falta els diputats de CiU per a construir una nova majoria estable. De moment CiU ha apel·lat a la responsabilitat del PSC, recordant-li que el Congrés i el Senat són presidits per un socialista gràcies als nacionalistes catalans.

Constituint el Parlament, el seu president tindrà un terme de deu dies per a proposar un candidat a la presidència de la Generalitat. Si la constitució fos el dia cinc, el terme s'acaba el 15 de desembre. El president ha de saldar el debat d'investidura per majoria absoluta. Si no, caldria una segona votació quaranta-vuit hores després. En definitiva, que no hi haurà govern fins Nadal. Com a molt.

P. M.

RICARD CUGAT

Aleix Vidal-Quadras. Prova de minimitzar el tomb catalanista de Trias de Bes.

integrat plenament en aquest discurs, sobretot després de passar per la reunió del comitè executiu espanyol del partit, tingut dimarts de la setmana passada a Madrid. El president del PP de Catalunya va tornar de la reunió amb un encàrrec molt clar: utilitzar el Parlament com a escenari per protagonitzar una sèrie de gestos polítics envers CiU, que suavitzin les tenses relacions que fins ara hi ha hagut entre nacionalistes i populars, i sobretot, que aplanin tot entrebanc que pugui perjudicar la majoria del PP a l'estat.

Vidal-Quadras ha intentat d'aprofitar els bons resultats obtinguts en aquestes autonòmiques per reforçar el seu liderat i mantenir en un segon pla Josep Maria Trias de Bes, el seu rival més immediat. Pels dirigents afins a Vidal-Quadras, l'èxit electoral demostra que l'aportació que pugui fer el "tomb catalanista" que promou Trias de Bes és molt escassa. Naturalment, la interpretació del sector aff a l'ex-convergent és radicalment contrària i atribueixen els bons resultats precisament al fet que el PP ha moderat i ha centrat les seves posicions a Catalunya. I posen com exemple el creixement a costa de CiU en determinats barris com Sarrià o les Corts, o també en comarques de l'interior de Catalunya. Allò que sí que han provocat els bons resultats és que la pau interna imposada per Aznar per no entrebancar la seva cursa cap la Moncloa no es trenqui. Josep M. Trias de Bes té l'obligació ara de portar a Aznar un bon resultat a Catalunya en les generals. Després, un cop aclarit l'escenari madrileny, el PP de Catalunya abordarà els seus problemes interns. El primer indicatiu de com pot anar el futur, el podrem veure ben aviat, tanmateix. Si Vidal-Quadras es converteix en senador autonòmic pel PP, tindrà un peu a Madrid. I si Francisco Maruenda es converteix en portaveu del grup popular, en substitució de Curto, Trias de Bes haurà guanyat una plaça més de poder.

Pere Martí

Cultura Cinematogràfica

C

FilmoTeca

de la Generalitat de Catalunya

PROGRAMACIÓ DE COMARQUES

Setmana del 4 al 10 desembre 1995

Cicle: Cinema i literatura

- Dilluns, 4
- LLEIDA.** Centre Cultural Fundació La Caixa. 22.30 hores:
52 Pick-up / Prepara'n 52 de John Frankenheimer. V.O.S.C.
- GIRONA.** Casa de Cultura de Girona. 20 hores:
Harry and Son / Harry i fill de Paul Newman. V.O.S.C.
- Dimarts, 5
- FIGUERES.** Teatre Municipal El Jardí. 21.00 hores:
Pascall's Island / L'illa de Pascall, de James Dearden. V.O.S.C.
- OLOT.** Teatre Principal d'Olot. 22 hores:
The Grifters / Els timadors, de Stephen Frears. V.O.S.C.
- TERRASSA.** Centre Cultural Caixa de Terrassa. 22 hores:
The Bostonians / Les bostonianes, de James Ivory. V.O.S.C.
- Divendres, 8
- MANRESA.** Cinema Sala Ciutat de Manresa. 22 hores:
The Bostonians / Les bostonianes, de James Ivory. V.O.S.C.

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura